

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ชื่อผู้เขียน นางสาวรณมา สัจจาช่วยชัย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. อวยพร	ต้นमुखกุล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ	จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุดมรัตน์	สงวนศิริธรรม	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพพาพร	ตั้งอำนาจ	กรรมการ

บทคัดย่อ

พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพเป็นการปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพและความผาสุกของบุคคล พฤติกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน โดยเฉพาะผู้ให้บริการด้านสุขภาพเช่น พยาบาลวิชาชีพซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานบริการด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พยาบาลวิชาชีพซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชระหว่างวันที่ 20-31 สิงหาคม 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพของเจ้าหน้าที่ในสถานบริการสุขภาพ และปัญหาอุปสรรคที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิดพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (Pender, 1996) และการศึกษาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง มีค่าความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ .84 และค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการแยกประเภทข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า

1. พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพระดับปานกลาง ($\mu = 2.01, \sigma = .32$) ส่วนในรายด้านที่มีพฤติกรรมที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้าน

ความรับผิดชอบต่อสุขภาพ ($\mu = 2.26, \sigma = .35$) และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ($\mu = 2.33, \sigma = .43$) ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการจัดการกับความเครียด ($\mu = 2.09, \sigma = .42$) ด้านโภชนาการ ($\mu = 1.94, \sigma = .40$) และด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ ($\mu = 2.01, \sigma = .49$) ส่วนด้านกิจกรรมทางกายอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.48, \sigma = .56$)

2. ปัญหาและอุปสรรคของการมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้แก่ การไม่มีเวลา ความไม่ชอบ ความไม่สะดวก ไม่เห็นความสำคัญ ภาวะร่างกายหรือสุขภาพไม่เอื้ออำนวยต่อการมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณาหาแนวทางส่งเสริมการมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของพยาบาลวิชาชีพที่จะยังผลทั้งคุณภาพชีวิตและคุณภาพดูแล

Independent Study Title Health Promoting Behaviors Among Professional Nurses in Somdejprajaotaksinmaharaj Hospital

Author Mrs. Suwanna Sutjachuaychai

Examining Committee

Lecturer Dr. Ouyporn	Tunmukayakul	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Chawapornpan	Chanprasit	Member
Assoc. Prof. Udomrat	Sangounsiritham	Member
Asst. Prof. Thiphaphorn	Tungamnuat	Member

ABSTRACT

Health promoting behavior is a self-practice in daily activity for better quality and well being of each individual. Such behavior is recognized essential for all, especially, professional nurses who are significant group in implementing health promotion service. The purpose of this study was to examine health promoting behaviors among professional nurses at Somdej prajaotaksinmaharaj Hospital. The study population was professional nurses working at of Somdej rajaotaksinmaharaj Hospital during 21 to 31 August 2001. The instrument used in this study was a questionnaire comprised demographic data and the Health Promoting Behaviors including difficulty and barriers which developed by the investigator based on health promoting behavior concept of Pender (1996). The part of health promoting behavior had content validity index of .84 and Cronbach's alpha coefficient of .84. Data were analyzed by descriptive statistics and data categorization.

The major results reveal that:

1) Health promoting behaviors of professional nurses was at moderate level ($\mu = 2.01$, $\sigma = .32$). According to each dimension of health promoting behavior, it was found that both health responsibility ($\mu = 2.26$, $\sigma = .35$) and interpersonal relations ($\mu = 2.33$, $\sigma = .43$) were at high level, while nutrition ($\mu = 1.94$, $\sigma = .40$), spiritual growth ($\mu = 2.01$, $\sigma = .49$) and stress

management ($\mu = 2.09, \sigma = .43$) were at moderate level. Only the physical activity ($\mu = 1.48, \sigma = .56$) was at poor level.

2) Problem and barriers of health promoting behaviors among professional nurses included time insufficiency, preference, inconvenience and unrecognized importance, and ill-health condition of the study sample.

The results of this study, hence, could be used as a foundation for being a guide - line in promoting health behavior among professional nurses so as to assure both quality of life and quality care.